

ชื่อเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ผู้วิจัย ศรารุช กาญจนสุขเมธิน **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วรวรรณ อุบลเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
อาจารย์สุทัศน์ แก้วคำ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 2) เปรียบเทียบความ
คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประชากรที่ใช้ใน
การวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและตัวแทนครูในคณะกรรมการ
สถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปี
การศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 คน ครูวิชาการ จำนวน
84 คน ตัวแทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 252 คน
ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาด โรงเรียนและสถานภาพ
ของบุคลากร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99
แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 82 ข้อ แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 17 ข้อ
และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 17 ข้อ นำมาวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และ
ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า 1) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด 1 ด้าน และในระดับการปฏิบัติมาก 16 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ ด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.44$) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.29$) 2) ตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับ การปฏิบัติมากที่สุด 1 ด้าน และในระดับการปฏิบัติมาก 16 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหา น้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ ด้านการวัด ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ใน ระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.44$) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับการปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.29$)

2. ผลจากการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูวิชาการ และผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูในคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่าครูวิชาการและผู้แทนครูในคณะกรรมการ สถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษา

3. ผลจากการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามขนาด โรงเรียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก

4. ผลข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ข้อเสนอแนะ พิจารณาเป็นรายด้าน ที่เป็นอันดับแรกดังต่อไปนี้ 1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ควรอบรม ชี้แจง แนะนำผู้นำหรือคณะจัดทำให้มีความเข้าใจเห็นสำคัญและดำเนินการได้ 2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ควรลดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อให้ครูได้มีเวลาสอนนักเรียน 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ควรเพิ่มกิจกรรมให้ปฏิบัติจริง 5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการเรียนรู้จากสภาพจริงให้มาก 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรทำการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง 7. ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการนำแนวทางการวิจัยไปใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม 8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 9. ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการกำกับและติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน 10. ด้านการแนะแนว ควรมีการเสริมสร้าง เทคนิค วิธีการแนะแนว ในรูปแบบต่าง ๆ แก่ครูแนะแนว 11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรมีการอบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยบุคลากรทุกคนจะต้องรับรู้ 12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ควรมีการอบรมให้กับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ในด้านวิชาการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ควรมีการพูดคุยกันในระดับผู้บริหารในเรื่องการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น 14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย ข้อมูลข่าวสาร ระหว่างโรงเรียนต่อชุมชนสม่ำเสมอ 15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารควรเป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยยึดระเบียบแนวปฏิบัติเป็นสำคัญ และ

กระตุ้นเตือนผู้ได้บังคับบัญชาอยู่เสมอ 16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน
สถานศึกษา ควรมีหนังสือให้พร้อมในการเปิดเทอมใหม่ 17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยี
เพื่อการศึกษา จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title: Administration of Academic Affairs in Schools under Nongkhai Primary
Education Service Area Office 2

Author: Sarawut Kanjanasukamekin **Degree:** M.Ed. (Educational Administration)

Advisors: Dr. Worawan Ubonloet Chairman

Mr. Sutat Kaewkham. Co-advisor

Rajabhat Maha Sarakham University, 2014

ABSTRACT

This research aimed to 1) study conditions regarding administration of academic affairs of schools under Nongkhai Primary Education Service Area Office 2, 2) compare opinions on administration of academic affairs of these schools, and 3) study suggestions on how to improve administration of academic affairs of the schools in this service area. The sample group for this research consisted of 252 subjects who were 84 Educational institution administrators, 84 teachers, and 84 teacher representatives in school committees of the schools under Nongkhai Primary Education Service Area Office 2 acquired by using stratified random sampling based on school size and personnel status; while Krejcie and Morgan's Table was used for determining the sample size. The instruments used for collecting data for this study were an 82-item 5-point rating scale questionnaire of .99 reliability, 17 items of open-ended questions, and an interview form of 17 items. The statistics used in this study were mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), One-way Analysis of Variance, and Scheffe's Method for testing paired differences.

Findings of the study are as follows:

1. Regarding conditions of the administration of academic affairs, it was found that 1) the overall opinion of Educational institution administrators, teachers, and teacher representatives regarding administration of academic affairs of schools in this service area

was at the high level ($\bar{X} = 4.17$); among all the specific aspects of administration of academic affairs, there was only one area found at the highest level and 16 were found at the high level: with the first three aspects shown in a descending order as follows: Planning for Administration of Academic Affairs found at the highest level ($\bar{X} = 4.52$), followed by Measurement & Evaluation and Credit Transfer ($\bar{X} = 4.44$) and Development of Internal Quality Assurance and Educational Standards ($\bar{X} = 4.29$) which were found at the high level; and 2) the overall opinion of small-, medium-, and large-sized schools was also at the high level ($\bar{X} = 4.17$), with the first three specific aspects in a descending order as follows: Planning for Administration of Academic Affairs found at the highest level ($\bar{X} = 4.52$), followed by Measurement & Evaluation and Credit Transfer ($\bar{X} = 4.44$) and Development of Internal Quality Assurance and Educational Standards ($\bar{X} = 4.29$) which were found at the high level.

2. Comparing opinions of Educational institution administrators, teachers, and teacher representatives revealed that in general there were differences in their opinions regarding administration of academic affairs of these schools; and results of paired tests showed that the opinion of the teacher group and the teacher representative group differed significantly from that of the school administrators.

3. Comparison of their overall opinions on administration of academic affairs classified according to school size revealed that there were differences in opinions regarding administration of academic affairs of these schools. The results of paired tests showed a difference between administration of academic affairs in medium- & large-sized schools and that of small-sized schools.

4. Subjects' suggestions on how to improve administration of academic affairs in schools under Nongkhai Primary Education Service Area Office 2 are as follows:
 1) Regarding development and implementation of the local curriculum and syllabus, there should be training or instructions to raise awareness of school leaders or curriculum development committees and ensure implementation; 2) Plans of academic affairs should be implemented as planned; 3) Regarding Teaching and learning, other school activities should be reduced to ensure adequate time for classroom instruction; 4) For school

curriculum development, there should be more activities for actual practice; 5) For learning process development, time should be given for more authentic learning; 6) For measurement & evaluation and credit transfer, there should be measurement and evaluation based on authentic learning; 7) Regarding research for improvement of educational quality, these schools should apply guidelines from research findings for effective concrete implementation; 8) For learning development, and promotion of learning resources, there should be a budget allocated for promotion and improvement of learning resources; 9) There should be continuous supervision to monitor and follow up these schools' educational practice; 10) Regarding counseling & guidance, different techniques should be introduced and promoted among the teachers; 11) For internal quality assurance and educational standards, there should be training for school personnel on criteria and indicators for educational quality assurance and standards; 12) On academic strength of community, there should be at least one academic training per year; 13) Regarding networking for academic development and cooperation with other schools and organizations, there should be meetings and discussion among administrators of different schools; 14) There should be regular public relations, radio announcements, and other forms of information dissemination among schools and workplaces to promote academic affairs of each school and to keep the community or the public well informed of school activities and progress; 15) Regarding school rules and regulations, school administrators should serve as academic leaders and encourage personnel or subordinates to observe school rules and regulations as important guidelines for practice; 16) Schools should have textbooks ready for each new semester; and 17) There should be enough budget allocated for development and use of educational technology.

Key words : Administration of Academic Affairs in Schools under Nongkhai Primary

Education Service Area Office 2